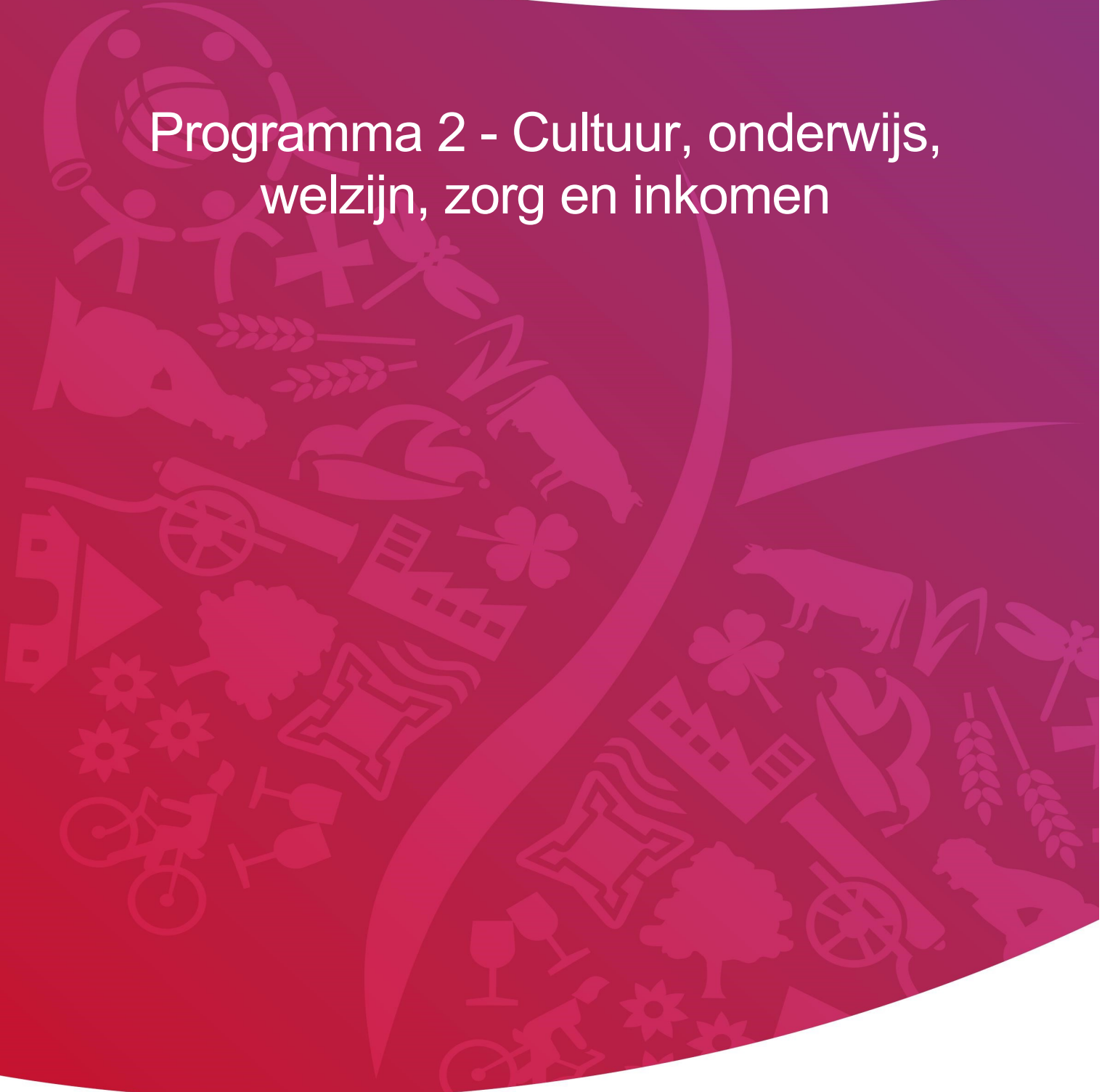

gemeente

Oost Gelre

Programma 2 - Cultuur, onderwijs, welzijn, zorg en inkomen

Inleiding

Programma 2 omvat veel verschillende elementen die allemaal betrekking hebben op het sociale en culturele domein. Daarbinnen zien we enkele speerpunten waar we ons in het komende jaar mede op willen gaan richten. Dit zijn:

- Nadere invulling van de leefbaarheidsvisie kleine kernen. Met deze bovendorpse leefbaarheidsvisie zijn allerlei thema's benoemd die van belang zijn voor het in stand houden van de leefbaarheid in onze kleine kernen. Dit vraagt continu onze aandacht is dan ook een speerpunt.
- Onderwijsontwikkelingen en in het bijzonder de ontwikkeling van 1 of 2 IKC's in Groenlo zullen we uitwerken en uitrollen in 2022.
- De ontwikkeling van een nieuwe sporthal in Groenlo biedt een mooie plek en kansen voor de binnensportverenigingen en het onderwijs samen.
- Hoewel de sector heel belangrijk is voor Oost Gelre, ontbreekt er nog een integrale en overkoepelende visie op cultuur. Daarom worden stappen gezet om te komen tot een kunst- en cultuurbeleid.
- De samenvoeging van activiteiten van de SDOA en Werkbaan Oost moet leiden tot een leerontwikkelbedrijf voor onze gemeente.
- Onze gemeente zet sterk in op preventieve zorg en blijft dat ook de komende jaren doen.
- Beheersen kosten jeugdzorg/Wmo. Voor de komende jaren blijft het beheersen van de stijgende kosten in de jeugdzorg en de Wmo een punt van aandacht.

Leefbaarheid, onbetaalbaar!

Inleiding

Niet alles valt in geld uit te drukken. De kracht van leefbaarheid in onze (kleine) kernen is onbetaalbaar. Vooral het werk van dorps- en wijkbelangenorganisaties en zorg- en energiecoöperaties is essentieel om bepaalde maatschappelijke doelen te behalen. Deze vorm van samenlevingsgericht werken ondersteunen wij krachtig.

Ontwikkelingen

In november 2020 is door de dorpsbelangenorganisaties (DBO's) de leefbaarheidsvisie 2020 aangeboden aan de Raad. In deze leefbaarheidsvisie staan belangrijke thema's waar de DBO's mee aan de slag willen. Samen met de regisseur kleine kernen wordt hier vorm en inhoud aan gegeven. Woningbouw, middelengebruik en kwalitatief goed onderwijs zijn belangrijke thema's die aan bod komen.

Bestuurlijke kaders

- Leefbaarheidsvisie kleine kernen van Oost Gelre

Wat willen we bereiken?

Behoud en verbetering van leefbaarheid in de kerkdorpen en hoofdkernen

De leefbaarheidsvisie kleine kernen Oost Gelre vormt onze leidraad voor het te ontwikkelen beleid en het daar aan te koppelen werkprogramma. We houden vast aan de jaarlijkse bijdrage voor dorpsbelangenorganisaties (dbo's) en we faciliteren initiatieven vanuit de kleine kernen. We brengen mensen en organisaties met elkaar in contact en stimuleren duurzame samenwerking. We geven uitvoering aan de leefbaarheidsvisie kleine kernen 2.0, waarbij woningbouw een belangrijke speerpunt is en blijft.

Wat gaan we ervoor doen?

We onderzoeken de mogelijkheid/wenselijkheid om (structureel) budgetten voor wijkorganisaties beschikbaar te stellen in Lichtenvoorde en Groenlo.

Aan de bestaande jaarlijkse bijdrage voor DBO's houden wij vooralsnog vast.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Onderwijs

Inleiding

Goed onderwijs biedt iedereen de kans om talenten te ontwikkelen en uit te groeien tot volwaardige en betrokken inwoners. Kinderen moeten thuis en op school goed worden voorbereid op hun rol en plek in de samenleving. Voor veel ouders is het belangrijk dat de identiteit van de school aansluit bij de opvoeding die zij hun kind geven. Hoewel de invloed van de gemeenten op de inhoud van het onderwijs beperkt is (dit is het terrein van het schoolbestuur), moet er ook op lokaal niveau veel aandacht zijn voor onderwijs. Een goed bereikbare school in het dorp en in de wijk is een belangrijke voorziening. Daarom moeten thema's zoals leefbaarheid, bereikbaarheid en veiligheid in een vroegtijdig stadium worden betrokken bij onderwijshuisvestigingsontwikkelingen.

Ontwikkelingen

De focus ten aanzien van het onderwijs in Oost Gelre ligt vooral op de ontwikkeling omtrent onderwijshuisvesting en een of twee IKC's in Groenlo. Daarnaast houden we de vinger aan de pols bij teruglopende leerlingaantallen. Voor leegkomende schoolgebouwen als gevolg van fusies of sluitende scholen wordt gezocht naar oplossingen.

Dit jaar heeft het Integraal Educatief Kind Centrum (IEKC) Lichtenvoorde (Het Gele Park) haar deuren geopend. Tevens zijn de benodigde omgevingsaanpassingen uitgevoerd om de veiligheid van en naar het IEKC te waarborgen.

Als gevolg van terugloop van leerlingaantallen, is er een aantal ontwikkelingen op het gebied van onderwijshuisvesting. In de kleinere kernen streven we naar handhaving van de daar aanwezige basisschool maar met name in Zwolle neemt het aantal leerlingen af. In Groenlo en Lichtenvoorde heeft voor dit moment de krimp minder gevolgen. Voor De Hoeksteen staat vervangende nieuwbouw gepland op de locatie Buitenschans. Bij een goede samenwerking met de daar al aanwezige basisschool kan rekening gehouden worden met een eventuele terugloop van het aantal leerlingen in Groenlo. Met de samenvoeging van De Regenboog en Het Hof tot basisschool De Leeuw en de ingebruikname van het IEKC is ingespeeld op een mogelijke verdere krimp.

Beleidskaders

Wat willen we bereiken?

Realiseren van een inclusieve en veilige schoolomgeving

Wat gaan we ervoor doen?

Vanuit de gemeente Oost Gelre ondersteunen we scholen bij het verder vormgeven van een inclusieve veilige schoolomgeving

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Wat willen we bereiken?

Onderwijsinstellingen realiseren een gevarieerd en kwalitatief hoogwaardig aanbod van onderwijs(huisvesting).

- Zolang de kwaliteit van het onderwijs gewaarborgd blijft, gaan wij ervan uit dat het schoolbestuur in elke kleine kern een basisschool in stand houdt.
- Kritisch zijn en blijven op de stichtingskosten en de dienstverlening naar andere scholen binnen onze gemeente.
- Samenwerking tussen scholen (in lijn met het convenant dat begin 2017 is gesloten tussen de dbo's en de besturen van het primair onderwijs) moet centraal staan.

Wat gaan we ervoor doen?

Realiseren van een integraal kindcentrum aan de Karel Doormanstraat in Groenlo.

Portefeuillehouder: Karel Bonsen

Realiseren van een passende onderwijshuisvesting voor de Scholengemeenschap Harreveld (nieuwbouw/verbouw).

Portefeuillehouder: Karel Bonsen

In samenwerking met scholen en andere verbonden partijen gaan we een Integraal Huisvestingsplan (IHP) realiseren

Portefeuillehouder: Karel Bonsen

Wat willen we bereiken?

Kinderen komen op jonge leeftijd in aanraking met buitenschoolse activiteiten zoals sport, cultuur en creativiteit.

We zetten in op samenwerking tussen sportverenigingen, kinderopvang en basisscholen. Door kinderopvang en buitenschoolse activiteiten zoals sport, cultuur en vrijetijdsbesteding te combineren, komen kinderen op jonge leeftijd hiermee in aanraking en kunnen gezinnen worden ontlast.

Wat gaan we ervoor doen?

We zetten in op de samenwerking tussen sportverenigingen, kinderopvang en basisscholen. Ook werken we samen met wijkverenigingen en dorpsbelangenorganisaties.

Portefeuillehouder: Karel Bonsen

Wat willen we bereiken?

Onderwijsinstellingen realiseren meer marktgestuurde opleidingen.

We hanteren daarbij de volgende uitgangspunten:

- Onze kinderen komen te weinig in contact met techniek. Initiatieven als het 'Technieklokaal' zijn zeer waardevol.
- We willen meer markt gestuurde opleidingen. Opleidingen die naadloos aansluiten bij de behoefte van bedrijven zodat in onze regio mensen worden opgeleid waar onze bedrijven op zitten te wachten.

Wat gaan we ervoor doen?

We organiseren jaarlijks een overleg tussen IKGL, onderwijs en gemeente.

We willen meer marktgestuurde opleidingen. Opleidingen die naadloos aansluiten bij de behoefte van bedrijven zodat in onze regio mensen worden opgeleid waar onze bedrijven op zitten te wachten.

Portefeuillehouder: Karel Bonsen

Wat willen we bereiken?

Oost Gelre streeft er naar de stagehoofdstad van de regio te worden

Dit is een doelstelling van de afdeling Onderwijs.

Wat gaan we ervoor doen?

Samen met de ondernemers moeten we op zoek naar goede stageplekken waarmee we jeugd en talent kansen bieden en aan de regio binden

Samen met de ondernemers moeten we op zoek naar goede stageplekken waarmee we jeugd en talent kansen bieden en aan de regio binden. Oost Gelre zou de stagehoofdstad van de regio moeten worden. Daarnaast participeren we als gemeente in een innovatiehub. Vanwege de pandemie heeft e.e.a. op een laag pitje gestaan, maar in 2022 wordt dit weer voortvarend opgepakt.

Portefeuillehouder: Karel Bonsen

Sport

Inleiding

Bewegen is heel belangrijk, als ontspanning en als voorwaarde voor een gezond leven. Maar sport heeft ook een andere functie: het brengt mensen samen en maakt hen weerbaar. Sport speelt ook een belangrijke rol bij het overbrengen van onmisbare waarden en vaardigheden in het gewone leven, zoals teamgeest en respect voor de ander.

Een sterke Sportvisie is de basis van het gemeentelijk sportbeleid. Het is belangrijk om goede randvoorwaarden te creëren binnen de gemeente om sporten en bewegen zo optimaal mogelijk te maken. Rekening moet worden gehouden met verhouding tussen recreatief en prestatief sporten en de verschuiving van verenigingssporten naar individuele sporten in de openbare ruimte, zoals wandelen, fietsen en hardlopen. Wij vinden het belangrijk dat inwoners bekend zijn met de veelzijdigheid van sportmogelijkheden, weten hoe gezond het is en waardering hebben voor de bijdrage die sport levert aan samenwerking, het welzijn van mensen en de leefbaarheid in buurten en dorpen.

Ontwikkelingen

Lokaal sport- en beweegakkoord

Afgelopen zomer is het lokaal sport- en beweegakkoord tot stand gekomen. Alle sportaanbieders, zorginstellingen, onderwijsinstellingen, fysiotherapeuten en andere betrokken organisatie hebben meegedacht in het lokaal sport- en beweegakkoord. Gezamenlijk zijn ambities en concrete acties geformuleerd. Onze gemeente was in dit proces een van de partners. Het lokaal sport- en beweegakkoord is een voorloper op de nieuw te vormen sportvisie Oost Gelre en de bijbehorende uitvoeringsagenda.

Sportevenementen

De gemeente Oost Gelre profileert zich als evenementen gemeente. Er zijn bestaande sportevenementen die daar al een bijdrage aan leveren. Regelmatig komen er verzoeken om een financiële bijdrage aan een lokaal sportevenement, regionaal sportevenement of zelfs een landelijk sportevenement toe te kennen. Als hiervoor budget is kunnen deze organisaties financiële ondersteuning ontvangen en door middel van side events een meerwaarde zijn voor de gemeente Oost Gelre.

Samenwerkingsverbanden (sport) verenigingen

Verschillende verenigingen melden zich bij de verenigings- en vrijwilligerscoördinatoren met wensen. Om het proces goed vorm te kunnen geven, en vrijwilligers te ontlasten, is het in sommige gevallen wenselijk dat de gemeente een faciliterende rol speelt. Hiervoor is een financiële ondersteuning gewenst. Dit kunnen bijdragen zijn om het proces te versnellen of te laten begeleiden door een externe partij (software) of te investeren in multifunctionele accommodaties (hardware).

Toekomst zwembad 't Meekenesch en verdere uitwerking BMX baan locatie Eschpark

De gesprekken met Stichting Exploitatie Meekenesch zijn in 2020 opgestart. In 2021 worden deze gesprekken vervolgd. Parallel aan dit proces volgt ook de verdere uitwerking richting bestemmingsplan voor de BMX baan op locatie Eschpark. De stichting en vereniging staan daarnaast beide open om te verkennen wat de samenwerkingsmogelijkheden zijn.

Bestuurlijke kaders

Wat willen we bereiken?

Oost Gelre heeft een gezonde leefomgeving die uitnodigt tot bewegen, spelen en ontmoeten

We willen naar openbare speelplekken waar inwoners kunnen bewegen, ontmoeten en spelen (BOS). Daardoor stimuleren we de gezondheid en sociale cohesie van onze inwoners.

Wat gaan we ervoor doen?

Samenwerking zoeken met inwoners om deze gezondheidsbevorderende inrichting te realiseren, die een toegevoegde waarde heeft voor de leefbaarheid van een buurt/wijk.

Portefeuillehouder: Bart Porskamp

We realiseren een visie op de gezonde leefomgeving.

We realiseren een visie op bewegen, ontmoeten en spelen (BOS) in de openbare ruimte. Verwachting is najaar 2021 een raadsvoorstel en dan kan de visie worden vastgesteld.

Portefeuillehouder: Bart Porskamp

Wat willen we bereiken?

Versterken van sportnetwerken.

Sportverenigingen die (meer) met elkaar samenwerken op thema's zoals vrijwilligers, financiën, sponsoring en mogelijke samenwerkingsmogelijkheden verkennen om toekomstbestendig te worden.

Wat willen we bereiken?

Voor alle inwoners is er een passend sport- en beweegaanbod

Wij willen een vitale samenleving zijn waar bewoners gezond opgroeien. Bij een vitale bevolking zijn er voor elke doelgroep voldoende mogelijkheden om te kunnen bewegen, ongehinderd leeftijd, lichamelijke of geestelijke gezondheid, etnische achtergrond, seksuele geaardheid of sociale positie. Het ongeorganiseerd en ongebonden sporten neemt toe, maar de sportverenigingen zijn toch het hart van de sport. Veel inwoners zijn lid van een sportvereniging. De verenigingen hebben de kans om zich meer tot maatschappelijk partner te ontwikkelen met een breder aanbod (open club en vitaal sportparkgedachte). Hier is ook een rol weggelegd voor de sport- en cultuurcoaches. Wij zetten sport- en cultuurcoaches in om de verbinding te maken en om specifieke doelgroepen (waaronder ouderen en mensen met een beperking) te stimuleren om te bewegen. Waar mogelijk ontplooiën we de activiteiten op bestaande sportaccommodaties.

Wat gaan we ervoor doen?

Gerichtere inzet van sport- en cultuurcoaches.

Portefeuillehouder: Bart Porskamp

Sportaccommodaties (meer) multifunctioneel inzetten (open club en vitale sportparken gedachte) en waar mogelijk de bezettingsgraad overdag verhogen.

Een mooi voorbeeld hiervan is het vitale sportpark bij Longa'30. Mede door de bijdrage van de gemeente Oost Gelre tot stand gekomen.

Portefeuillehouder: Bart Porskamp

Wat willen we bereiken?

Wij streven naar een vitale en sportieve samenleving, waarin sport en bewegen vooral bijdragen aan gezondheid, leefbaarheid en sociale cohesie van alle inwoners.

Sport en bewegen zetten we in als middel voor participatie. Vooruitlopend op de veranderende bevolkingssamenstelling is het van belang dat we in de Sportvisie Oost Gelre concreet aandacht besteden aan de locatiekeuze, omvang en kwaliteit van de accommodaties. Multifunctionaliteit en samenwerking (binnen en buiten de sport en met name met het onderwijs) zijn daarin centrale begrippen.

Wat gaan we ervoor doen?

We stellen een toekomstbestendige investering- en onderhoudsplan op voor de sportaccommodaties.

Vooruitlopend op de veranderende bevolkingssamenstelling is het van belang dat we in de Sportvisie Oost Gelre concreet aandacht besteden aan de locatiekeuze, omvang en kwaliteit van de accommodaties. Multifunctionaliteit en samenwerking (binnen en buiten de sport en met name met het onderwijs) zijn daarin centrale begrippen.

Portefeuillehouder: Bart Porskamp

We zetten buurtsportcoaches in op de thema's gezondheid en sociale cohesie. We stimuleren een gezonde leefstijl.

De gemeente werkt mee met het 'beweegvriendelijk' maken van de openbare ruimte. Hiermee draagt de gemeente bij aan het verlagen van de drempel om voldoende te bewegen en zo lang mogelijk fit en vitaal te blijven.

Portefeuillehouder: Bart Porskamp

Vrijwilligerswerk, de onmisbare schakel!

Inleiding

Vrijwilligers, mensen die zich met hart en ziel inzetten voor een ander, vormen een onmisbare schakel in de binding en leefbaarheid van Oost Gelre. Het is belangrijk dat verenigingen en vrijwilligers dat kunnen blijven doen, zeker nu er op het gebied van jeugdhulp, zorg, Wmo en werk en inkomen taken bij zijn gekomen. Verenigingen, vrijwilligers en dorps- en wijkbelangenorganisaties weten wat daarvoor nodig is en zijn daarmee een belangrijke partner voor de gemeente. Zij maken mogelijk dat inwoners zo lang mogelijk in hun eigen omgeving kunnen blijven meedoen en er ook aan kunnen blijven bijdragen. Maar dat vraagt nóg nadrukkelijker om behoud van professionaliteit, organisatiekracht en stabiliteit binnen verenigingen en vrijwilligersorganisaties. Wij willen hen daarbij ondersteunen.

Ontwikkelingen

In 2020 is een verenigings- en vrijwilligerscoördinator aangesteld. Deze coördinator is voor vrijwilligersorganisaties en verenigingen het eerst aanspreekpunt vanuit de gemeente. Doel is onder andere om kruisbestuiving tussen verenigingen aan te moedigen, samenwerking te stimuleren en vrijwilligers hierin te ondersteunen. Het afgelopen jaar is gebleken dat verenigingen de weg naar de coördinator weten te vinden. De verenigings- en vrijwilligerscoördinator vervult ook de rol van regisseur kleine kernen en vanuit die hoedanigheid worden veel vraagstukken in gezamenlijkheid opgepakt. Ondanks de beperkende maatregelen

waarmee de verenigingen en vrijwilligersorganisaties in deze tijd te maken hebben, zijn zij actief aan de slag hun organisatie op de been te houden.

Vanuit de gemeente wordt gewerkt aan een platform waar vraag en aanbod van verenigingen en vrijwilligersorganisaties samenkomt. Wij vervullen hierin een verbindende rol. Streven is dat platform in 2021 live te laten gaan. Verder blijft de ouderenadviseur de vrijwillige ouderenadviseurs, woonconsulenten en belastingadviseurs begeleiden.

Bestuurlijke kaders

Wat willen we bereiken?

Vrijwilligers ontvangen goede ondersteuning

Inwoners blijven zich inzetten als vrijwilliger op een manier die aansluit bij hun levensfase en mogelijkheden. Vrijwilligers(organisaties) ontvangen de ondersteuning die bij hun ondersteuningsvraag en de actuele ontwikkelingen op het gebied van vrijwillige inzet past. Naast de digitale ondersteuningsmogelijkheden (www.sameninoostgelre.nl) ontvangen zij ondersteuning van een vrijwilligersondersteuner. Op deze wijze versterken on- en offline elkaar en blijven inwoners zich vrijwillig inzetten.

Wat gaan we ervoor doen?

De Meedoengroep vanuit de SDOA krijgt extra begeleiding gericht op participatie.

De Meedoen-groep wordt begeleid door een medewerker van de SDOA die aansluit bij het sociaal team. Zo sluiten we goed aan op de behoeften van deze groep en kunnen we ons maximaal inzetten om hen deel te laten nemen aan de maatschappij.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Startdatum: 01-01-2021

Een vrijwilligersondersteuner vormt een fysiek aanspreekpunt. De vrijwilligersondersteuner geeft vorm aan de verdere invulling van de on- en offline ondersteuning en verbindt vraag en aanbod.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

We betrekken het lokale bedrijfsleven actief bij de ondersteuning van de vrijwilligersorganisaties.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

We continueren maatschappelijke stages.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

We herijken de Algemene subsidieverordening Oost Gelre (ASV) en de Nadere regels welzijnssubsidies.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Startdatum: 01-05-2021 Einddatum: 06-05-2023

We stroomlijnen de ondersteuning van vrijwilligers/kenniscentrum.

Vrijwilligersorganisaties actiever begeleiden, coachen en training bieden.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Wat willen we bereiken?

Senioren, vrijwilligers(organisaties) en welzijnsorganisaties weten elkaar te vinden.

De site www.sameninoostgelre.nl ontwikkelen wij door. Op de site www.sameninoostgelre.nl publiceren wij het structurele aanbod. Incidentele activiteiten leveren organisatoren aan waarna het op deze site geplaatst wordt. Daarnaast worden activiteiten, die bijvoorbeeld in het kader van dementievriendelijke wijk, valpreventie, bewustwording alcoholgebruik etc. worden georganiseerd, vanuit de gemeente ook bekend gemaakt via de gemeentepagina. Hiermee zetten wij www.Sameninoostgelre.nl in om inwoners op de hoogte te brengen van activiteiten die wij in het kader van ons gemeentelijk sociaal beleid uitvoeren.

Wat gaan we ervoor doen?

We blijven zorgen voor duidelijke informatie over de beschikbare voorzieningen

We blijven zorgen voor duidelijke informatie over de beschikbare voorzieningen (Wmo-voorzieningen, bijzondere bijstand, ICT/domotica, etc.) waarmee we senioren ook daadwerkelijk bereiken en zorgen dat ouderen de vrijwilligers- en welzijnsorganisaties weten te vinden en andersom.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Informatie op Samen in Oost Gelre (SIOG) wordt zodanig uitgebreid en aangepast dat professionals er makkelijk naar kunnen (door) verwijzen.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

SIOG wordt uitgebreid met 'softere' content in de vorm van verhalen van ervaringsdeskundigen, succesverhalen uit de gemeente, inspiratieverhalen van inwoners. Ook krijgt het Sociaal Team een gezicht.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Sociaal Team en SIOG online en offline profileren als hét portaal voor informatie en ondersteuning op het gebied van preventie, ondersteuning en participatie.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Sociaal Team, haar aanbod en de werkprocessen krijgen een prominente plaats op SIOG.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Via een nieuwsbrief vanuit het Platform Zorg Wonen Welzijn brengen wij ons aanbod van deelnemers onder de aandacht.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Wat willen we bereiken?

(Jonge) mantelzorgers ondersteunen

Vanaf oktober 2021 wordt de mantelzorgondersteuning uitgevoerd vanuit het sociaal team

Wat gaan we ervoor doen?

Goede respijtvorzieningen, zoals het kunnen bezoeken van dagbesteding, zijn beschikbaar om mantelzorgers te ontlasten.

Mantelzorgers kennen en maken, indien nodig, gebruik van een breed ondersteuningsaanbod passend bij hun leeftijd en de ondersteuning die zij nodig hebben. Ouders/verzorgers/leerkrachten kennen het aanbod voor jonge mantelzorgers. Het lokale ondersteuningsaanbod sluit aan bij de vraag van de doelgroep.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Het aanbieden van vernieuwende vormen van ondersteuning. De komende vier jaar is dat met name gericht op de ondersteuning van mantelzorgers van inwoners met (beginnende) dementie.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Mantelzorgers jaarlijks blijven bedanken voor hun inzet met een mantelzorgcompliment.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Meer bekendheid geven aan de mogelijkheden op het gebied van mantelzorgondersteuning en respijtzorg.

Mantelzorgondersteuning en respijtzorg is beschikbaar voor alle inwoners.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Ondersteuning en opsporing van jonge mantelzorgers.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Cultuur en verenigingen

Inleiding

Binnen onze gemeente is het behoud van cultuur en het verenigingsleven van groot belang. Daarom willen we samenwerking tussen vormen van cultuur en verenigingen bevorderen. De opgave voor de gemeente is om, samen met maatschappelijke organisaties en sportclubs, te zorgen voor een gezonde leefomgeving.

Ontwikkelingen

Oost Gelre heeft een rijke culturele sector en een rijk verenigingsleven. Denk hierbij aan de diverse corsogroepen, muziekverenigingen, verenigingen rondom de volksfeesten, maar ook de evenementen nemen een belangrijke plaats in de gemeente in. Hoewel de culturele sector belangrijk is voor Oost Gelre (misschien nu nog wel meer dan ooit) ontbreekt nog een vastgelegde visie op kunst en cultuur. Met het oog op de toekomst en de culturele infrastructuur binnen en buiten onze gemeente starten we in 2021 met de ontwikkeling van het kunst- en cultuurbeleid. Dit beleid zal zich in eerste instantie concentreren op cultuureducatie, subsidieverstrekking, de toekomst van kunst en cultuur binnen en buiten onze gemeente (samenwerking met de regio) en de verbinding en samenwerking tussen alle instellingen, verenigingen, inwoners en de gemeente. Daarnaast zal het beleid aansluiten op het beleid voor het sociaal domein om zo een maximale interactie tussen de beleidsvelden te realiseren.

Bestuurlijke kaders

Wat willen we bereiken?

Sociaal culturele centra, verenigingsgebouwen, sportgebouwen en velden waar mogelijk privatiseren.

Daar waar mogelijk privatiseren van sociaal culturele centra met het oog op kostenbeheersing en zelf verantwoordelijkheid dragen. Verenigingen stimuleren we om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor onderhoud van verenigingsgebouwen, sportgebouwen- en velden. Dit kan ook deels door de zelfwerkzaamheid te belonen.

Wat gaan we ervoor doen?

Inventariseren welke verenigingsgebouwen, sportgebouwen- en velden geprivatiseerd kunnen worden.

Verenigingen stimuleren we om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor onderhoud van verenigingsgebouwen, sportgebouwen- en velden. Dit kan ook deels door de zelfwerkzaamheid te belonen.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Na inventarisatie, start van eerste oriënterende bestuurlijke gesprekken met de betrokken centra.

Onderzoeksfase opgestart om te bekijken welke vereniging waar behoefte aan heeft en hoeveel ruimte hiervoor nodig is.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

We inventariseren welke sociaal culturele centra geprivatiseerd kunnen worden.

Daar waar mogelijk privatiseren van sociaal culturele centra met het oog op kostenbeheersing en zelf verantwoordelijkheid dragen.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Wat willen we bereiken?

Stijging in de beoefening van pop- en lichte muziek.

Middels het Cultuurconvenant wordt op basisscholen een nieuwe invulling gegeven aan het muziekonderwijs (AMV-lessen), waar ook de lichte- en popmuziek een onderdeel van zal worden.

Wat gaan we ervoor doen?

We ondersteunen de muziekverenigingen bij het promoten van muziekonderwijs op basisscholen.

In het schooljaar 2021-2022 wordt met alle basisscholen gewerkt aan een lokaal Cultuurconvenant. Dit convenant zal de visie op kunst en cultuur weergeven. In deze visie speelt ook muziek een grote rol. Zo wordt er gekeken naar een (nieuwe) invulling van het muziekonderwijs, meer passend bij de wensen van de scholen, maar ook bij deze tijd. De muziekverenigingen zullen hier een onderdeel van uitmaken en meedenken over het muziekonderwijs.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Wat willen we bereiken?

Versterking eigen identiteit en toegankelijkheid van de streekcultuur.

Het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers (ECAL) richt zich op de streekcultuur en -historie van de Achterhoek én Liemers. Door middel van het organiseren van en participeren in activiteiten wil het Erfgoedcentrum de regionale identiteit, de eigenheid van de Achterhoek én Liemers helder in beeld te brengen en stimuleren, bij voorkeur in samenwerking met andere betrokken partijen/organisaties.

Wat gaan we ervoor doen?

Vanuit het Cultuur- & Erfgoedpact (ECAL) moet de streekcultuur en erfgoedactiviteiten worden bevorderd.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Nieuwkomers zijn welkom!

Inleiding

Ook in Oost Gelre komen meer mensen met een andere culturele en / of nationale achtergrond. Wij willen dat deze nieuwkomers goed integreren in Oost Gelre en meedoen in onze samenleving. We willen voorkomen dat groepen zich afkeren van de Nederlandse samenleving. Een goede beheersing van de Nederlandse taal behoort tot de belangrijkste voorwaarden voor een succesvolle inburgering van nieuwkomers.

Vergunninghouders moeten direct in aanraking gebracht worden met onderwijsmogelijkheden en vrijwilligerswerk (Taalcafé), zodat de stap naar betaald werk kleiner wordt. Wij ondersteunen de inzet van maatjes. Zij ondersteunen de nieuwkomers, helpen hen de weg te vinden in onze samenleving. Ook de

Sociale Dienst Oost Achterhoek (SDOA) speelt een belangrijk rol om hen voor te bereiden op meedoen en het vinden van werk.

Ontwikkelingen

We willen dat nieuwkomers zelfstandig functioneren en zich hier veilig en thuis voelen. Hiervoor hebben we allerlei activiteiten ontwikkeld:

- We koppelen een lokaal maatje aan elke nieuwkomer.
- Extra aandacht voor traumaverwerking.
- Fietslessen, zwemlessen, kennismaken met verenigingsleven.
- We ondersteunen de taalcafés.
- We hebben een zomerschool.
- Participatiecursussen.
- Re-integratie: we hebben een klantmanager Statushouders die zorgt voor uitstroom naar activering en werk.

Verder treedt in 2022 de nieuwe Wet inburgering in werking. We zijn momenteel druk bezig met de voorbereidingen. We werken hierbij regionaal samen maar zullen ook lokale keuzes moeten maken op het gebied van zelfredzaamheid, scholing en re-integratie. Hiervoor stellen we een beleidsnota en uitvoeringsplan op.

Bestuurlijke kaders

Wat willen we bereiken?

Nieuwkomers dragen hun steentje bij in Oost Gelre

Wij willen dat nieuwkomers zelfstandig functioneren en zich hier veilig en thuis voelen. Integreren gaat makkelijker als mensen zich thuis voelen. Hierbij spelen ook de autochtone inwoners een belangrijke rol. Zo zijn er veel vrijwillige maatjes die hun steentje bijdragen aan de integratie. Met de nieuwe wet inburgering wordt de gemeente vanaf 2022 ook weer in de volle breedte verantwoordelijk de integratie van statushouders. Onze klantmanager nieuwkomers probeert werk of vrijwilligerswerk te vinden voor de doelgroep.

Wat gaan we ervoor doen?

Elke nieuwkomer krijgt een maatje die hen helpt wegwijs te maken in onze samenleving en hun plek in Oost Gelre te vinden.

Iedere nieuwkomer krijgt een maatje in Oost Gelre. Het afgelopen jaar was dit wel lastig door corona.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

In de participatie-cursussen besteden we aandacht aan de Nederlandse man/vrouw-verhouding, culturele verschillen en financiële zaken, zoals budgetbeheer.

Het wettelijk verplichte Participatieverklaring Traject gaat in 2022 veranderen. De nieuwe wet inburgering eist dat minimaal 12 uur hieraan besteed worden. Dit doen we voor de nieuwkomers al, maar de migranten moeten ook 12 uur hieraan besteden, in plaats van maar een avond van 3 uur les. Wat wel een voordeel is, is dat de migranten niet meer €150 voor het traject moeten betalen. Volgens de nieuwe inburgeringswet, neemt de gemeente deze kosten op zich.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Kennis en contactmogelijkheden uitbreiden, waarbij lokale kranten, workshops en presentaties een rol spelen.

Wij willen dat nieuwkomers zelfstandig functioneren en zich hier veilig en thuis voelen. Integreren gaat makkelijker als mensen zich thuis voelen. Hierbij spelen ook de autochtone inwoners een belangrijke rol.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Meer samenwerking met externe organisaties, zoals bijvoorbeeld de GGD op het gebied van het sneller signaleren van mogelijke problematiek en aandacht geven aan stressverlaging en traumaverwerking.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Statushouders doen werk naar vermogen (vrijwilligerswerk of een betaalde baan).

De wet inburgering wordt vanaf 1 januari 2022 een gemeentelijke taak. Hierin staat scholing en maatschappelijke begeleiding centraal. Daarnaast dient ze snel als mogelijk kennis gemaakt te worden met de arbeidsmarkt.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Verder uitvoering geven en actualiseren van het actieplan integratie statushouders.

De zomerschool is vanwege coronamaatregelen niet doorgegaan, maar binnenkort gaan de andere activiteiten en projecten weer open. Het Taalcafé in Groenlo en Lichtenvoorde is weer open. De maatjes gaan weer van start. De zwemlessen worden verplicht, zodat iedere nieuwkomer leert tenminste watervrij te zijn. De fietslessen, opvoedings- en andere informatiebijeenkomsten gaan weer starten. We willen ook speciaal aandacht aan de jeugdige nieuwkomer geven, door themabijeenkomsten over financiën en toekomstperspectieven te geven. Daarnaast willen we meer gebruik van de bibliotheek te maken, voor nieuwkomers moeders met jonge kinderen.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Verdere inzet op re-integratie door middel van activiteiten en projecten.

Zwemlessen en de Taalcafés, fietslessen en het maatjesproject worden als eerste na de corona weer gestart. Daarna zullen we langzamerhand de andere activiteiten opnieuw starten. Daarnaast maken we een start met de brede intakes en PIP-plannen (Persoonlijk Plan Inburgering en Participatie). Dit om goed voorbereid te zijn zodra dit verplicht wordt.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Vorbereiden van de uitvoering van de nieuwe wettelijke gemeentelijke taak m.b.t. de inburgering. We maken afspraken met aanbieders die de inburgeringscursus aanbieden.

We zijn volop bezig om dit te realiseren, samen met SDOA, COA, VWON, GGD en anderen.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

We bevorderen en dragen bij aan contacten tussen autochtone inwoners en nieuwkomers.

Wij willen dat nieuwkomers zelfstandig functioneren en zich hier veilig en thuis voelen. Integreren gaat makkelijker als mensen zich thuis voelen. Hierbij spelen ook de autochtone inwoners een belangrijke rol. Wij proberen contact tussen de twee groepen te stimuleren via divers projecten, activiteiten en evenementen.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

We zorgen ervoor dat alle nieuwkomers passend taalonderwijs volgen, van Taalcafé tot het volgen van een passende (taal)opleiding.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Werk moet lonen

Inleiding

Werk is bij uitstek het middel om verantwoordelijkheid te dragen voor het eigen leven en het gezin en om deel te nemen aan de samenleving. Werken moet lonen, zowel financieel als in perspectief. We spreken mensen daarbij nadrukkelijk aan op hun persoonlijke verantwoordelijkheden; rechten en plichten gaan hand in hand. Ons uitgangspunt is dan ook: je bent aan het werk of je levert een andere bijdrage. Een uitkeringsregeling is uitsluitend bedoeld voor mensen, die (al dan niet tijdelijk) geen toegang hebben tot betaald werk. Om die regeling ook in stand en betaalbaar te kunnen houden, vragen wij van mensen om zo snel mogelijk (weer) in hun eigen levensonderhoud te kunnen voorzien.

Ontwikkelingen

Vanuit de visie dat werk moet lonen, kennen wij de uitstroompremie waarbij inwoners een bedrag van € 500 ontvangen als ze door werk geen gebruik meer hoeven te maken van een uitkering. Daarbovenop ontvangen ze nog eens € 1.000 als men na zes maanden nog aan het werk is. Daarnaast gaan we de doorgaande lijn van arbeidsmatige dagbesteding tot betaald werk verder ontwikkelen. Inwoners kunnen hierdoor makkelijk opschalen maar ook weer afschalen zonder allerlei belemmeringen.

Verder worden de activiteiten Werkbaan Oost en de SDOA samengevoegd zodat er een leerontwikkelbedrijf ontstaat. Hiervoor werken we samen met de andere SDOA gemeenten in Samen aan het Stuur waarbij inwoners integraal worden benaderd zodat we ondersteuning kunnen bieden waar nodig. Dit moet mensen weer sneller werkfit maken. Hierbij zijn niet de wetten leidend maar de vraag van de burger.

Bestuurlijke kaders

Wat willen we bereiken?

Iedereen draagt bij naar vermogen en krijgt een steuntje in de rug waar nodig

Inwoners kunnen op- en afschalen op de participatieladder van vrijwilligerswerk tot het zelfstandig verwerven van betaalde arbeid. Doel is dat iedereen, binnen zijn/haar mogelijkheden, een bijdrage levert aan de samenleving. Dat kan werk zijn, maar ook vrijwilligerswerk of arbeidsmatige werkzaamheden. Ontbrekende schakels zijn daartoe ingericht. Voor wettelijke grenzen zijn oplossingen gevonden om de op- en afschaling mogelijk te maken. Om deze groep optimaal te ondersteunen, moeten schotten wegvallen. Zo ontstaat een doorgaande lijn waarin onze inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt zich maximaal kunnen ontwikkelen. Hierbij willen we aansluiten bij hun belevingswereld en waar mogelijk ruimte maken voor lokale initiatieven.

Wat gaan we ervoor doen?

De pilots met Werkbaan Oost en de Dorpskamer zetten wij voort.

In de dorpskamer verrichten inwoners arbeidsmatige werkzaamheden onder de paraplu van Werkbaan Oost.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Met SDOA en Werkbaan Oost willen we een algemene voorziening ontwikkelen waar inwoners terecht kunnen voor dagbesteding, vrijwilligerswerk, werkervaringsplaatsen en beschut werk. De ontbrekende schakel tussen het (vaak beschut) werken en dagbesteding

Inwoners kunnen op- en afschalen op de participatieladder van vrijwilligerswerk tot het zelfstandig verwerven van betaalde arbeid. Doel is dat iedereen, binnen zijn/haar mogelijkheden, een bijdrage levert aan de samenleving. Dat kan werk zijn, maar ook vrijwilligerswerk of arbeidsmatige werkzaamheden. Ontbrekende schakels zijn daartoe ingericht. Voor wettelijke grenzen zijn oplossingen gevonden om de op- en afschaling mogelijk te maken. Om deze groep optimaal te ondersteunen, moeten schotten wegvallen. Zo ontstaat een doorgaande lijn waarin onze inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt zich maximaal kunnen ontwikkelen. Hierbij willen we aansluiten bij hun belevingswereld en waar mogelijk ruimte maken voor lokale initiatieven. Vanaf 1 oktober gaan we op deze wijze werken. Op 1 januari worden de SDOA en Werkbaan Oost één organisatie, zowel qua naam als qua huisvesting.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Einddatum: 01-01-2023

We bevorderen de uitstroom naar betaald werk en we ondersteunen wie dat niet op eigen kracht kan.

Dit doen we door de klantmanagers de ruimte te geven om echt intensief met de doelgroep aan de slag te gaan. Dit betekent in de praktijk kleine bestanden met meer aandacht voor de klant en doelgroepen beleid voor bijvoorbeeld jongeren, nieuwkomers, en de doelgroep beschut. We zetten loonkostensubsidie in om ook de doelgroep met een afstand tot de arbeidsmarkt in het regulier bedrijfsleven een plek te geven.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

We hebben een vrijwilligerssteunpunt waarbij we ons ook richten op de bemiddeling van bijstandsgerechtigden naar vrijwilligerswerk te verbeteren (ook door het meer promoten van www.sameninoostgelre.nl).

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

We leiden toe naar werk. Wij zetten ons in voor betaald werk voor diegenen die dat kunnen

Wij leiden toe naar werk. Wij zetten ons in voor betaald werk voor diegenen die dat kunnen. Als betaald werk een brug te ver is, verwachten wij een tegenprestatie. Denk daarbij aan vrijwilligerswerk of mantelzorg. We zetten ons in om de werkloze jongeren en ook jongeren met een arbeidsbeperking onder de aandacht te brengen van lokale bedrijven. Als gemeente geven we het goede voorbeeld.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

We plegen extra inzet op de Meedoengroep: de groep inwoners die al langdurig een uitkering ontvangt van de SDOA. Wij activeren hen waar mogelijk naar perspectief en werk.

De Meedoengroep krijgt extra ondersteuning, we hebben hiervoor een klantmanager vrijgemaakt.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

We zetten ons in om de werkloze jongeren en ook jongeren met een arbeidsbeperking onder de aandacht te brengen van lokale bedrijven.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Wat willen we bereiken?

Misbruik uitkeringen tegengaan.

We treden op tegen fraude. We controleren aan de poort en houden thema controles.

Wat gaan we ervoor doen?

We gaan themacontroles houden en zijn "streng aan de poort".

Door jaarlijks een themacontrole te houden, willen we een meer gerichte aanpak van fraude realiseren. Voorbeelden zijn kentekenonderzoeken of onderzoek naar opvallend hoog of laag energieverbruik.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Wat willen we bereiken?

Werken moet lonen

Werken moet daadwerkelijk lonen. Als inwoners vanuit een uitkering op grond van de Participatiewet aan het werk gaan, moeten ze ook een financieel voordeel voelen. Dit komt de motivatie ten goede en zorgt voor een stuk voldoening. Hierdoor verwachten we dat meer mensen structureel uitstromen uit een uitkerings situatie. We kennen bij aanvaarding van werk en behoud van werk na 6 maanden een werkaanvaardingspremie.

Wat gaan we ervoor doen?

Als een kindregeling is toegekend, loopt deze nog door voor het lopende jaar.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Bij werkaanvaarding helpen we, indien nodig, de inwoner met het doorgeven van de gewijzigde financiële situatie aan de Belastingdienst. Hierdoor voorkomen we terugvorderingen van de Belastingdienst achteraf.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

We verstrekken uitkeringsgerechtigden die aan de slag gaan een werkaanvaardingspremie van € 500,- bij werkaanvaarding en € 1.000,- na zes maanden als men nog werk heeft.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Preventie en ondersteuning

Inleiding

Gezond leven, steeds blijven leren en jezelf ontwikkelen zijn onderdelen van actief deelnemen aan de samenleving. Niet zorgen voor, maar zorgen dat! Eigen kracht op de eerste plaats. Voorkomen is beter dan genezen. De gemeente stimuleert en ondersteunt dit ook. Door preventie kan het beroep op dure (vangnet)voorzieningen worden beperkt en zo kunnen de goede voorzieningen blijven voor mensen die het écht nodig hebben.

Ontwikkelingen

Ten aanzien van zorg blijven we inzetten op zorg in de volle breedte. Preventieve zorg is een belangrijk instrument om mensen zo lang mogelijk zelfstandig te laten zijn en de zorgkosten te beheersen. Wel willen we meer inzicht in de kosten en baten van preventieve zorgprojecten. Om die reden continueren wij de monitoring.

Het lokale preventieprogramma is in volle uitvoering. Daarnaast participeert Oost Gelre in projecten vanuit de thematafel De Gezondste Regio (zie beide ook onder Volksgezondheid). Het betreft projecten op het gebied van preventie. Dit blijven we de komende jaren doen.

De uitbreiding van inzet binnen het sociaal team als gevolg van de invoering van de Wet verplichtte GGZ heeft tot het in beeld krijgen van meer inwoners met een multi-problem achtergrond geleid. Binnen het sociaal team kijken wij hoe wij de ondersteuning aan deze groep zo kunnen vormgeven dat zij in beeld blijven en de ondersteuningsvraag af kan nemen. De inzet van cliëntondersteuners voor leun/ steuncontacten zal hier onderdeel van zijn.

Regionaal werken wij aan het opnieuw vormgeven van de ondersteuning aan de doelgroep dak- en thuislozen. Inzet hierbij is deze ondersteuning vaker dichterbij huis (in plaats van alleen in Doetinchem) vorm te geven en dak- en thuisloosheid te voorkomen. Hiertoe participeren wij onder andere in de pilot Housing first. Daarnaast werken wij verder aan de voorbereiding voor de doordecentralisatie van Beschermd wonen. Hiertoe worden nieuwe werkafspraken over onder andere de brede intake gemaakt met de gemeente Doetinchem. Daarnaast leggen wij de governance op het gebied van beschermd wonen en maatschappelijke opvang regionaal opnieuw vast. Hiervoor stellen wij een nieuw convenant op.

Samen met de SDOA, Werkbaan Oost en de gemeenten Winterswijk en Berkelland werken wij verder aan de doorontwikkeling van de Pilot arbeidsmatige dagbesteding tot een structureel voorliggend aanbod.

Het aanbod van de Stads/ dorpskamer zetten wij voort. Dit aanbod sluit goed aan het bieden van laagdrempelige voorzieningen die bijdragen aan het voorkomen van psychische achteruitgang van kwetsbare inwoners doordat zij een ontmoetingsmogelijkheid hebben. De Stadskamer zal in 2022 een nieuwe huisvesting krijgen bij de Vincentiusvereniging. Hierdoor is het mogelijk om ook in de Stadskamer arbeidsmatige inloopactiviteiten te organiseren, net als nu ook al in de dorpskamer uitgevoerd worden.

Bestuurlijke kaders

Wat willen we bereiken?

Inwoners bieden we een zinvolle daginvulling

Dicht bij huis blijven er mogelijkheden om elkaar te ontmoeten en een zinvolle dagbesteding te hebben die aansluit bij de behoefte. Mensen ervaren geen drempel om van de (inloop)voorzieningen gebruik te maken. In elke kern is een mogelijkheid om elkaar te ontmoeten. Ervaringsdeskundigen spelen hierbij een belangrijke rol. Iedereen voelt zich welkom op de ontmoetingsplek.

Wat gaan we ervoor doen?

Deelname aan ontwikkeling van een vervoersapp voor inwoners in landelijke gebieden (NetMobiel).

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

In gesprek gaan met aanbieders en onze inwoners om het aanbod uit te breiden met activiteiten die meer gericht zijn op dienstverlenende activiteiten en om verbreding mogelijk te maken.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt begeleiden naar een zinvolle daginvulling.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Ondersteunen van de doorontwikkeling van de stads-/dorpskamer, zoals de stads-dorpskamer inzetten voor ondersteuning aan inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Ondersteunen van initiatieven op het gebied van inloopvoorzieningen. We geven extra aandacht aan het thema eenzaamheid.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Wat willen we bereiken?

Inwoners worden ondersteund bij hun participatie in de samenleving.

Inwoners die niet op eigen kracht of met ondersteuning van hun netwerk zelfstandig kunnen participeren, ontvangen ondersteuning zodat zij mee kunnen doen in de samenleving.

Wat gaan we ervoor doen?

We leveren groeps- en individuele begeleiding en kortdurend verblijf voor inwoners die niet op eigen kracht kunnen participeren in de samenleving.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

We leveren Wmo-maatwerkvoorzieningen.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

We starten een pilot arbeidsmatige dagbesteding.

De pilot arbeidsmatige dagbesteding wordt in 2021 en 2022 verder uitgewerkt. Gezien we al halverwege 2021 zijn is de verwachting dat er daadwerkelijk gestart wordt in het vierde kwartaal van 2021 maar toch uiterlijk januari 2022. In de jaren daarna zal duidelijk worden wat hiervan de kosten zijn en welke kostenbesparing dit op kan leveren.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

We stimuleren cliënten en inwoners bij de doorstroom van dagbesteding naar beschermt werk.

Hiervoor richten we arbeidsmatige dagbesteding in bij het nieuwe werkleerbedrijf waar ook het beschermt werk wordt georganiseerd. Dit als onderdeel van het simpel switchen.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Wat willen we bereiken?

Kwetsbare inwoners een passende woonplek en begeleiding bieden

Er is Maatschappelijk opvang en vormen van beschermd wonen beschikbaar voor onze inwoners die daar door omstandigheden gebruik van moeten maken. De maatschappelijke opvang is gericht op een zo snel mogelijke terugkeer naar een situatie waarbij de inwoner weer zelfstandig kan wonen en werken en, mogelijk met begeleiding, kan werken aan het oplossen van zijn/ haar problemen. Goede afspraken tussen gemeenten, woningcorporaties en zorginstellingen maken dat inwoners die dat kunnen, vanuit beschermd wonen kunnen doorstromen naar zelfstandige huisvesting.

Wat gaan we ervoor doen?

De uitwerking van de regionale voorbereidingen van de veranderingen rond maatschappelijke opvang en beschermd wonen, geven wij vorm in een apart traject. Dit betreft de Regionale uitvoeringsagenda opvang en bescherming.

In 2021 zijn er Maatschappelijk opvang en vormen van beschermd wonen beschikbaar voor onze inwoners die daar door omstandigheden gebruik van moeten maken. De maatschappelijke opvang is gericht op een zo snel mogelijke terugkeer naar een situatie waarbij de inwoner weer zelfstandig kan wonen en werken en, mogelijk met begeleiding, kan werken aan het oplossen van zijn/ haar problemen. Goede afspraken tussen gemeenten, woningcorporaties en zorginstellingen maken dat inwoners die dat kunnen, vanuit beschermd wonen kunnen doorstromen naar zelfstandige huisvesting.

Vanaf 2022 worden we verantwoordelijk worden voor de uitvoering van beschermd wonen. Vanaf 2023 ontvangen wij hiervoor ook de financiële middelen. Regionaal werken we aan een nieuw convenant beschermd wonen en maatschappelijke opvang die vanaf 2022 moet ingaan om de afspraken in de regio vast te leggen.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Wij gaan in overleg met aanbieders van beschut wonen over de invulling van het onderdeel (beschut) wonen. We zetten zwaarder in op een grotere beschikbaarheid van deze woningen en maken hierover (prestatie)afspraken met woningbouwverenigingen.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Wat willen we bereiken?

Kwetsbare inwoners kunnen zo lang mogelijk zelfstandig veilig wonen

Inwoners die beschermd wonen, kunnen doorstromen naar een woning in de wijk en kunnen binnen de afgesproken termijn van een jaar beschikken over een woning. Voor ouderen ondersteunen wij maatregelen om langer zelfstandig te kunnen blijven wonen.

Wat gaan we ervoor doen?

Afspraken maken met woningcorporaties en zorgaanbieders om uitstroom uit beschermd wonen mogelijk te maken.

Inwoners die beschermd wonen, kunnen doorstromen naar een woning in de wijk en kunnen binnen de afgesproken termijn van een jaar beschikken over een woning.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Prestatieafspraken maken met woningcorporaties.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

We faciliteren het zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen door het ondersteunen van het nemen van fysieke maatregelen die dit bevorderen.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

We verlenen subsidies voor het levensloopbestendig maken van woningen.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Wat willen we bereiken?

Verminderen van alcohol en drugsgebruik bij jongeren

Alcohol en drugs bespreekbaar maken binnen het gezin. We willen dat ouders voorbeeldgedrag laten zien en jongeren wijzen op de gevaren van alcohol en drugs, met als doel dat het gebruik onder jongeren afneemt.

Wat gaan we ervoor doen?

(Sport)verenigingen ondersteunen om vorm te geven aan het 'NIX 18-beleid' rondom alcohol- en drugsgebruik.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Continueren van de samenwerking tussen het jongerenwerk Mazzel en scholengemeenschap Marianum.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Koppeling met andere beleidsterreinen zoals sport en Wmo om een integrale aanpak rondom het thema alcohol en drugs te bewerkstelligen.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Uitbreiden en intensiveren van de samenwerking tussen jongerenwerk Mazzel en het primair basisonderwijs.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Vanuit het Preventie Platform Jeugd (PPJ) voor verschillende doelgroepen preventie-activiteiten organiseren.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

We informeren ouders en jongeren aan de hand van universele en geïndiceerde preventie-activiteiten via verschillende kanalen, zodat ouders en jongeren bewust bezig zijn met het thema.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

We werken vanuit het Preventie Platform Jeugd samen met omliggende gemeenten rondom verschillende maatschappelijke thema's en dus ook het thema alcohol- en drugsgebruik.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Wat willen we bereiken?

Voorkomen van overgewicht bij jongeren

De werkgroep wil verder gaan in de afstemming rondom het thema overgewicht bij kinderen in de leeftijd 0-12 jaar. We willen de samenwerking met bovengenoemde partners intensiveren en vanuit gezamenlijkheid komen tot één visie en plan op het gebied van het voorkomen van overgewicht bij kinderen. Vervolgens willen we dit doorzetten naar de doelgroep jongeren 12-18 jaar.

Wat gaan we ervoor doen?

In gezamenlijkheid komen tot een preventieprogramma op gebied van overgewicht.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Samenwerking intensiveren met partners binnen de werkgroep "Voorkomen van overgewicht bij kinderen".

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Wat willen we bereiken?

Dementievriendelijke samenleving

Wij werken aan een dementievriendelijke samenleving, zodat mensen met dementie zo lang mogelijk mee kunnen doen. Er is begeleiding op maat voor mensen met dementie en hun mantelzorgers. Zo vergroten we de kennis van dementie binnen organisaties en binnen de samenleving. De komende jaren zetten we ons samen in om een dementievriendelijke samenleving te worden. Dit houdt in dat we mensen met dementie niet alleen herkennen, maar ook dat we iets betekenen voor iemand met dementie of een mantelzorger.

Wat gaan we ervoor doen?

Communicatie rondom dementie: folder (wegwijzer dementie), artikelen en website.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Ondersteuningsaanbod verbreden voor inwoners met dementie en hun mantelzorgers (ontmoeting, dagbesteding en gespreksgroepen).

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Training en voorlichting geven over dementie aan vrijwilligers, mantelzorgers en middenstand.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Uitvoering geven aan het plan van aanpak ‘Dementievriendelijke samenleving’.

Mantelzorgers kennen en maken, indien nodig, gebruik van een breed ondersteuningsaanbod passend bij hun leeftijd en de ondersteuning die zij nodig hebben. Ouders/verzorgers/leerkrachten kennen het aanbod voor jonge mantelzorgers. Het lokale ondersteuningsaanbod sluit aan bij de vraag van de doelgroep.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

We stellen een inloop gericht op beginnend dementerende beschikbaar

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Vanuit het programma Een tegen eenzaamheid organiseren we activiteiten gericht op het tegengaan van eenzaamheid bij mantelzorgers van (beginnend) dementerende

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Armoedebestrijding

Inleiding

Ook in Oost Gelre is sprake van (verborgen) armoede. Vaak schamen mensen zich voor hun situatie, hetgeen het zoeken naar en aanbieden van oplossingen bemoeilijkt. In veel gevallen betekent dit dat ook kinderen in (relatieve) armoede opgroeien. Dat is voor ons niet acceptabel. Kinderen moeten de kans krijgen zich volledig te ontplooiën en volop mee te doen aan de maatschappij.

Ontwikkelingen

Armoede terugdringen is het meest succesvol als zoveel mogelijk inwoners deelnemen aan het arbeidsproces. Gelukkig gaat het met veruit het grootste deel van onze inwoners goed. Toch groeien er kinderen op in armoede, onze ondersteuning is dan ook met name gericht op deze kinderen. We zorgen ervoor dat deze kinderen geen belemmeringen hebben om mee te doen aan sport, zwembad en op school. Daarnaast kennen we een individuele inkomensvoet voor inwoners die langer dan drie jaar op een minimum niveau zitten. Deze regelingen zullen we de komende periode behouden en daarnaast bieden we specifieke ondersteuning waar nodig is voor onze inwoners.

Door het inzetten van vroegsignalering pakken we casussen sneller op voordat er problematische schulden ontstaan. Zo willen we bereiken dat mensen niet meer in een uitzichtloze situatie belanden.

Bestuurlijke kaders

Wat willen we bereiken?

Het voorkomen van uitsluiting van inwoners vanwege lage inkomens

Kinderen moeten mee kunnen doen en ook inwoners met een structureel laag inkomen moeten niet financieel belemmerd worden om deel te nemen aan het verenigingsleven. Voor de schuldenproblematiek zetten we extra in op preventie en vroeghulp.

We hanteren daarbij de volgende uitgangspunten:

- we bestrijden armoede daar waar het kan en ondersteunen inwoners die moeite hebben hun financiële huishouden adequaat te regelen

- met de inzet van cliëntondersteuners helpen we inwoners hun leven, met behoud van eigen kracht, op orde te krijgen.

Wat gaan we ervoor doen?

Alle kinderen in Oost Gelre moeten kunnen zwemmen. Voor gezinnen met lage inkomens is een vergoeding mogelijk van de kosten voor het behalen van zwemdiploma A.

Kinderen moeten mee kunnen doen en ook inwoners met een structureel laag inkomen moeten niet financieel belemmerd worden om deel te nemen aan het verenigingsleven. Zwemles voor het diploma A wordt volledig vergoed door de gemeente voor de gezinnen met de laagste inkomens

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Inwoners met een structureel laag inkomen (langer dan drie jaar) kunnen jaarlijks een beroep doen op een individuele inkomenstoelage.

Inwoners met een structureel laag inkomen kunnen een beroep doen op de individuele inkomenstoelage. Deze is per 1 januari 2021 structureel verhoogd, ook om het meedoen van deze groep te bevorderen en schuldenproblematiek te voorkomen.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Inwoners met een uitkering op grond van de participatiewet die niet aan het werk kunnen, begeleiden we zoveel mogelijk naar vrijwilligerswerk. Zo voorkomen we een sociaal isolement.

We hebben een klantmanager vrijgemaakt voor inzet op deze groep. We zien we dat er vaak een intensieve begeleidsbehoefte is.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

We bieden budgetteringscursussen aan kwetsbare doelgroepen zoals uitkeringsgerechtigden.

Voor de schuldenproblematiek zetten we extra in op preventie en vroeghulp. Onderdeel hiervan is het geven van budgetteringscursussen

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

We gaan financiële voorlichting geven op scholen.

Preventie zo vroeg mogelijk beginnen. We willen op scholen voorlichting geven over bijvoorbeeld de valkuilen van het kopen op afbetaling of het afsluiten van ene krediet.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

We investeren (met buurgemeenten) in een gerichte aanpak om schoolverlating te voorkomen.

We investeren in onze relatie met het onderwijs. Bij (meervoudig) schoolverzuim kijken we altijd naar de oorzaken en wordt ook de gezinssituatie in kaart gebracht. Mogelijk is er opvoedondersteuning nodig of kunnen we op een andere manier ondersteuning bieden.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

We maken afspraken met zorgverzekeraars, woningbouwcorporaties en nutsbedrijven om zo vroegtijdig signalen te krijgen indien er achterstanden ontstaan. Om hoge schulden zoveel mogelijk te voorkomen doen we aan vroegsignalering (Vroeg erop af!).

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

We maken bijles voor kinderen uit minima-gezinnen financieel mogelijk.

Er is vaak een verband tussen de financiële situatie thuis en de schoolprestaties van het kind. Daardoor ontstaat vaak 'overerfbare' armoede. We willen dit doorbreken door juist kwetsbare kinderen extra ondersteuning te bieden. We doen dit samen met het onderwijs.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

We ondersteunen de vrijwillige schuldhulpmaatjes (SOM) financieel door subsidie en daarnaast faciliteren we waar dit nodig is.

Kinderen moeten mee kunnen doen en ook inwoners met een structureel laag inkomen moeten niet financieel belemmerd worden om deel te nemen aan het verenigingsleven. Voor de schuldenproblematiek zetten we extra in op preventie en vroeghulp.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

We willen zoveel mogelijk kinderen die recht hebben op de meedoen regeling ondersteunen. Daarom is de regeling toegankelijker gemaakt door middel van een meedoen-applicatie.

Kinderen moeten mee kunnen doen en ook inwoners met een structureel laag inkomen moeten niet financieel belemmerd worden om deel te nemen aan het verenigingsleven. Voor de schuldenproblematiek zetten we extra in op preventie en vroeghulp.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Wat willen we bereiken?

Onze inwoners hebben grip op zorgkosten

Inwoners met een laag inkomen een steuntje in de rug bieden door middel van een tegemoetkoming in de ziektekosten via de collectieve zorgverzekering. Door meer aandacht voor leefstijl en gezondheidspreventie in de collectieve verzekering draagt deze bij aan het bevorderen van een goede gezondheid. Daarnaast kent de collectieve zorgverzekering uitgebreidere vergoedingen.

Wat gaan we ervoor doen?

Wij behouden de komende vier jaar de mogelijkheid om gebruik te maken van de collectieve zorgverzekering van Menzis voor de huidige doelgroep.

Door meer aandacht voor leefstijl en gezondheidspreventie in de collectieve verzekering draagt deze bij aan het bevorderen van een goede gezondheid.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Wij zijn met Menzis in gesprek om het preventieve aanbod in de collectieve zorgverzekering uit te breiden. Dit noemen we de Gemengde leefstijlinterventie.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Laaggeletterdheid/taalarm

Inleiding

Een ongekend hoog aantal inwoners van Nederland (ruim 2,5 miljoen) heeft moeite met lezen en schrijven en kan daardoor moeilijker meedoen in de samenleving. Heel veel (multi) problemen worden veroorzaakt door laaggeletterdheid, het is een serieuze handicap in een wereld van internet, e-mail en social media.

In 2015 is er o.a. met Oost Gelre een Convenant Bondgenootschap voor Laaggeletterdheid Regio Achterhoek afgesloten. Voor de gemeente Oost Gelre is in 2018 een taalakkoord ingediend gericht op het vinden van laaggeletterden, waarbij de focus ligt op de doelgroep NT1.

In de Achterhoek zetten zich diverse partijen in op het verminderen van laaggeletterdheid en het versterken van digitale vaardigheden in de regio (zie maatregelen genoemd in het Taalakkoord). Het Graafschap college als aanbieder van het formele aanbod, de Achterhoekse bibliotheken, welzijnsorganisaties, Stichting Lezen & Schrijven, sociale diensten, het UWV en diverse werkgevers, zijn essentiële partijen in het kader van laaggeletterdheid.

Ontwikkelingen

We ontwikkelen samen met de Achterhoekse gemeenten een regionaal actieplan voor een effectieve aanpak voor het verkrijgen van basisvaardigheden waarvan laaggeletterdheid een belangrijk onderdeel is. We streven naar een kwalitatief goed dekkend WEB-bekostigd (Wet educatie en beroepsonderwijs) educatieaanbod van formele en non-formele les- en leeractiviteiten in de arbeidsmarktregio Achterhoek. We voeren jaarlijks een eenduidige monitoring en evaluatie uit.

Het Regioplan Aanpak Laaggeletterdheid 2020-2024 is vastgesteld. De ministeries van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Volksgezondheid, Welzijn en Sport hebben aangekondigd om samen met gemeenten in de periode 2020-2024 een merkbare verbetering te realiseren in het bereiken van de diverse groepen laaggeletterden met een kwalitatief aanbod op maat. Dit heeft geleid tot de volgende doelstelling: Uiterlijk eind 2024 is in alle gemeenten, onder regie van de centrumgemeente van de arbeidsmarktregio/ Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) contactgemeente, een effectieve aanpak van laaggeletterdheid gerealiseerd. Om dit in de Achterhoek te realiseren is het Regioplan Aanpak Laaggeletterdheid 2020-2024 opgesteld. Vervolgstap is om aan de hand van het regionale plan een lokaal plan van aanpak te maken. Hierin zullen we samentrekken met de gemeente Winterswijk en Berkelland. We trekken hierin samen op, omdat we met veel dezelfde samenwerkingspartners te maken hebben. Ook is inmiddels de aanbesteding volwasseneducatie afgerond. Het Graafschap College gaat de volwasseneducatie verzorgen.

Bestuurlijke kaders

- Convenant Bondgenootschap voor Laaggeletterdheid Regio Achterhoek

Wat willen we bereiken?

Het tegengaan van laaggeletterdheid

We willen laaggeletterdheid herkennen en bespreekbaar maken, zodat we de doelgroep kunnen ondersteunen bij het bereiken van een hoger taalniveau.

Wat gaan we ervoor doen?

Medewerkers van de sociale teams zijn geschoold in het herkennen van laaggeletterdheid en ondersteunen laaggeletterden om een hoger taalniveau te bereiken.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Verplichte taaltoets bij een uitkering op grond van de Participatiewet.

We willen laaggeletterdheid herkennen en bespreekbaar maken, zodat we de doelgroep kunnen ondersteunen bij het bereiken van een hoger taalniveau. De taaltoets is een verplicht onderdeel van de Participatiewet.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Voor de inburgeraars geldt, dat zij al een verplicht inburgeringstraject volgen. Indien zij dit voltooien, eindigen zij op A2-niveau.

We streven naar een B1-niveau voor elke nieuwkomer, maar dat is niet voor iedereen haalbaar. Voor diegenen die een ontheffing krijgen, bieden we andere manieren om hun Nederlands te stimuleren, versterken, of gewoon warm te houden. De maatjes, onze activiteiten en evenementen maken dit mogelijk.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

We begeleiden mensen naar taalondersteuning bij bestaande initiatieven, zoals het Taalhuis, Taalteam of de Taalcafés

We willen laaggeletterdheid herkennen en bespreekbaar maken, zodat we de doelgroep kunnen ondersteunen bij het bereiken van een hoger taalniveau.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Goede zorg voor senioren

Inleiding

Mensen worden steeds ouder, waardoor ook in Oost Gelre het aantal ouderen toeneemt. We willen als gemeente een seniorvriendelijke gemeente zijn, waar ouderen veilig en plezierig kunnen leven.

Ontwikkelingen

Wij ondersteunen senioren op diverse manieren om zo lang mogelijk zelfstandig te blijven wonen. Dat doen wij onder andere door het aanbieden van subsidies om aanpassingen in huis te realiseren en door de inzet van woonconsulenten om hierbij advies te geven. Wij gaan in deze periode ook werken aan een nieuwe nota Zorg en wonen. Deze richt zich op zowel intramuraal als extramuraal wonen.

Vanuit het sociaal team blijft de professionele ouderenadviseur een team van vrijwillige ouderenadviseurs, vrijwillige woonconsulenten en vrijwillige belastingadviseurs aansturen. Ouderen vanaf 67 jaar blijven wij jaarlijks aanschrijven om het aanbod van ondersteuningsmogelijkheden onder de aandacht brengen. Vanuit het ouderenadvieswerk geven wij de komende jaren meer aandacht aan de ondersteuning op de thema's ouderen mishandeling en eenzaamheid. Dit zullen we onder andere doen door het aanbieden van workshops voor intermediairs. Ook het thema valpreventie blijft de komende jaren actueel. Hier zal voorlichting over gegeven worden. Via de thematafel Wonen participeren wij o.a. in het project langer thuis wonen waarbij oudere huurders via domotica langer zelfstandig kunnen blijven wonen.

Het zijn van Dementievriendelijke gemeente geven wij verder vorm. Dit doen wij o.a. door het actief participeren in het regionale en lokale netwerk Veerkracht. Daarnaast zullen wij diverse projecten starten om beginnend dementerenden en hun mantelzorgers te ondersteunen. Wij hopen de pilot Stadskamer 2.0 een jaar te verlengen en bij succes structureel te kunnen maken. De lokale inloopvoorzieningen in de dorpen blijven wij ondersteunen.

Bestuurlijk kader

Wat willen we bereiken?

Inwoners worden op een juiste wijze ondersteund.

De keukentafelgesprekken dienen kwalitatief in orde te zijn en verlopen zorgvuldig. In het keukentafelgesprek worden de ondersteuningsvragen gezamenlijk met de inwoner in beeld gebracht en wordt gezamenlijk een passende oplossing voor de ondersteuningsvraag gecreëerd.

Wat gaan we ervoor doen?

De gemeente regelt onafhankelijke cliëntondersteuning waarbij zoveel mogelijk vrijwilligers van organisaties worden ingezet.

Hierbij worden keukentafelgesprekken gevoerd, deze dienen kwalitatief in orde te zijn en verlopen zorgvuldig.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

We nemen jaarlijks een klanttevredenheidsonderzoek af.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Wat willen we bereiken?

Ouderen wonen langer zelfstandig thuis

Wij willen dat inwoners zo lang mogelijk, veilig en gezond, thuis kunnen wonen in hun eigen omgeving. Het is dan ook van belang dat het aantal val ongevallen afneemt en dat we de veiligheid van het thuiswonen vergroten. Oudere inwoners zijn op de hoogte van en maken gebruik van de mogelijkheden die wij bieden om zelf maatregelen te nemen om zo lang mogelijk zelfstandig te blijven wonen.

Wat gaan we ervoor doen?

De komende drie jaar handhaven we de subsidie Opplussen woningen.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Het aanbieden van valpreventie trainingen.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Tijd

In de prestatieafspraken met de woningcorporaties afspraken maken over het bevorderen van het langer zelfstandig blijven wonen.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Inwoners vanaf 65 jaar blijvend actief benaderen en uitnodigen om in gesprek te gaan met vrijwillige woonconsulenten.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Opplussen van bestaande woningen (middels woningaanpassingen die langer thuis wonen mogelijk maken).

De gemeente geeft particulieren de ruimte bij het bouwen van mantelzorgwoningen.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Participeren in het regionale project 'Langer veilig thuis'.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Startdatum: 01-01-2021

We zorgen voor voldoende veilige (sociaal en fysiek) levensloopbestendige woningen.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Wat willen we bereiken?

Voorkomen van vereenzaming onder ouderen.

In elke kern is minimaal een ontmoetingsmogelijkheid voor ouderen georganiseerd door inwoners. In Lichtenvoorde en Groenlo is een ontmoetingsmogelijkheid voor mensen met een psychische kwetsbaarheid. De ontmoetingsmogelijkheden moeten een bijdrage leveren aan het voorkomen van eenzaamheid.

Wat gaan we ervoor doen?

We ontwikkelen een gerichte aanpak om eenzaamheid onder ouderen te signaleren en tegen te gaan.

Daarbij maken we gebruik van de al bestaande inloopvoorzieningen. In iedere kern is er minimaal een ontmoetingsmogelijkheid voor ouderen georganiseerd door inwoners.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

We subsidiëren het netwerk ouderen en veerkracht

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

We subsidiëren ondersteunende organisaties.

De ondersteunende organisaties zijn de Zonnebloem en ouderenorganisaties.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Jeugdzorg

Inleiding

Kinderen en jongeren moeten gezond en veilig kunnen opgroeien. Soms is daar wat hulp bij nodig. Dit varieert van preventie, inzet van het Ondersteuningsteam tot inzet van eerste- en tweedelijns.

Ontwikkelingen

We blijven ook de komende periode inzetten op de preventie en de toegang naar jeugdhulp. Hierbij positioneren we het Ondersteuningsteam Jeugd voor in het proces met als doel het normaliseren van de vraag en bieden van handvatten zodat de jeugdige en het gezin weer verder kunnen. Als er wel gespecialiseerde jeugdhulp nodig is dan hebben we voldoende aanbod. We streven wel naar nauwere samenwerking met een beperkter aantal aanbieders maar ook keuzevrijheid blijft belangrijk en is er ook ruimte voor lokale (kleine) aanbieders. Vanaf 2022 kennen we een nieuw inkoopmodel waarbij we aanbieders meer zekerheid geven waardoor we samen de transformatie in de jeugdzorg tot een succes kunnen maken. Aanbieders krijgen meer ruimte om de hulpverlening zelf vorm te geven (het hoe), de gemeenten bepalen het gewenste resultaat (het wat). Waarbij we als gemeente wel de regie blijven houden. Dit allemaal met als doel dat zoveel mogelijk jongeren in welzijn en veiligheid opgroeien tot zelfstandige volwassenen.

Bestuurlijk kader

Wat willen we bereiken?

Jongeren en hun ouders ondersteunen en begeleiden

We willen dat onze jongeren en ouders makkelijker en sneller hulp kunnen vragen en hun problematiek bespreekbaar maken. Belangrijk is om hier ook ouders bij te betrekken, zodat zij ook weten wat ze kunnen doen indien de situatie dit vraagt. Normaliseren en handvatten bieden bij de opvoeding is hierbij het credo. Wij streven ernaar dat we alle kinderen van 0-23 jaar die extra ondersteuning nodig hebben in beeld hebben. Wij willen samenwerking en contacten met betrokken partijen stimuleren met als doel dat er een nauwere samenwerking ontstaat tussen partijen in de keten van jeugdhulp. InHuis-steungezinnen (IHS) wordt sinds 1 januari 2021 ingezet als regulier aanbod. De doelstelling van IHS is het bieden van hulp en ondersteuning (in de vorm van een steungezin) aan gezinnen die overbelast zijn en een klein of overvraagd netwerk hebben. De ouders en kinderen (vraaggezin) kunnen letterlijk even op adem komen en de kinderen kunnen zich positief blijven ontwikkelen. Het doel is dat het gezin weer zelfredzaam wordt en opschalen naar hulpverlening wordt voorkomen. Een plan voor het hele gezin is een belangrijk uitgangspunt van de Jeugdwet. Wanneer we willen dat ouders in hun kracht blijven of opnieuw komen is het van belang dat hulpverleners ouders de gelegenheid geven een familiegroepsplan op te stellen. Ouders zijn dan direct betrokken en hebben regie over hun eigen familiegroepsplan.

Wat gaan we ervoor doen?

De POH gefaseerd uitbreiden naar alle huisartsenpraktijken in Oost Gelre.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

De samenwerking met huisartsen verder intensiveren.

Dit doen we voor jeugd met de inzet van de praktijkondersteuner (POH) in de huisartsenpraktijk.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Door middel van cliënttevredenheidsonderzoek monitoren van de resultaten en inzicht houden in de behoeften van onze cliënten.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Door middel van het ondersteuningsteam ouders en jongeren handvatten bieden om de problemen op te lossen of leren ermee om te gaan.

We willen dat onze jongeren en ouders makkelijker en sneller hulp kunnen vragen en hun problematiek bespreekbaar maken. Belangrijk is om hier ook ouders bij te betrekken, zodat zij ook weten wat ze kunnen doen indien de situatie dit vraagt. Wij streven ernaar dat we alle kinderen van 0-23 jaar die extra ondersteuning nodig hebben in beeld hebben. Wij willen samenwerking en contacten met betrokken partijen stimuleren met als doel dat er een nauwere samenwerking ontstaat tussen partijen in de keten van jeugdhulp. InHuis-steungezinnen is een pilot voor de regio Achterhoek. De doelstelling van het project is het bieden van hulp en ondersteuning (in de vorm van een steungezin) aan gezinnen die overbelast zijn en een klein of overvraagd netwerk hebben. De ouders en kinderen (vraaggezin) kunnen letterlijk even op adem komen en de kinderen kunnen zich positief blijven ontwikkelen. Het doel is dat het gezin weer zelfredzaam wordt en opschalen naar hulpverlening wordt voorkomen. Een plan voor het hele gezin is een belangrijk

uitgangspunt van de jeugdwet. Wanneer we willen dat ouders in hun kracht blijven of opnieuw komen is het van belang dat hulpverleners ouders de gelegenheid geven een familiegroepsplan op te stellen. Ouders zijn dan direct betrokken en hebben regie over hun eigen familiegroepsplan en eigen dossier.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Door middel van het Preventie Platform jeugd ouders handvatten bieden die problemen ervaren bij het opvoeden.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Het ondersteuningsteam pakt een verbindende rol door partijen rondom jeugdhulp van 0 tot 23 jaar samen te brengen.

We willen dat onze jongeren en ouders makkelijker en sneller hulp kunnen vragen en hun problematiek bespreekbaar maken. Belangrijk is om hier ook ouders bij te betrekken, zodat zij ook weten wat ze kunnen doen indien de situatie dit vraagt. Wij streven ernaar dat we alle kinderen van 0-23 jaar die extra ondersteuning nodig hebben in beeld hebben. Wij willen samenwerking en contacten met betrokken partijen stimuleren met als doel dat er een nauwere samenwerking ontstaat tussen partijen in de keten van jeugdhulp. Een plan voor het hele gezin is een belangrijk uitgangspunt van de jeugdwet. Wanneer we willen dat ouders in hun kracht blijven of opnieuw komen is het van belang dat hulpverleners ouders de gelegenheid geven een familiegroepsplan op te stellen. Ouders zijn dan direct betrokken en hebben regie over hun eigen familiegroepsplan en eigen dossier.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Jonge lotgenoten met elkaar in contact brengen, zodat zij ervaringen met elkaar kunnen delen, elkaar kunnen steunen en informatie en tips kunnen uitwisselen.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

■ **Tijd**

De komende periode gaan we verkennen bij welke groep lotgenoten hier behoefte aan is.

Daarnaast gaan we met het jongerenwerk kijken hoe we op welke manier hier het beste invulling aan kunnen geven.

Meer in te zetten op laagdrempelige ondersteuning van jongeren bij hun mentaal welbevinden door ze in contact te brengen met het Huiskamer project van het Marianum.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Voorkomen van onnodige en onjuiste doorverwijzingen door normalisatie.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

■ **Tijd**

Voortzetten van mantelzorgondersteuning vanuit GGNet voor jongeren.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Yunio geeft uitvoering aan het project Inhuis-steungezinnen en heeft een coördinator aangesteld om de gezinnen te begeleiden.

InHuis-steungezinnen is een pilot voor de regio Achterhoek. De doelstelling van het project is het bieden van hulp en ondersteuning (in de vorm van een steungezin) aan gezinnen die overbelast zijn en een klein of overvraagd netwerk hebben. De ouders en kinderen (vraaggezin) kunnen letterlijk even op adem komen en de kinderen kunnen zich positief blijven ontwikkelen. Het doel is dat het gezin weer zelfredzaam wordt en opschalen naar hulpverlening wordt voorkomen. Een plan voor het hele gezin is een belangrijk uitgangspunt van de jeugdwet. Wanneer we willen dat ouders in hun kracht blijven of opnieuw komen is het van belang dat hulpverleners ouders de gelegenheid geven een familiegroepsplan op te stellen. Ouders zijn dan direct betrokken en hebben regie over hun eigen familiegroepsplan en eigen dossier.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Tijd

Met ingang van 1 januari 2021 is de pilot In Huis Steungezinnen omgezet in een regulier aanbod.

Wat willen we bereiken?

Veilig en gezond opgroeien voor alle jongeren in Oost Gelre

We hanteren daarbij de volgende uitgangspunten:

- We blijven het Ondersteuningsteam Oost Achterhoek voor onze jeugdigen steunen en blijven daarin samenwerken met Aalten en Winterswijk.
- Wachtlijsten in de jeugdzorg gaan we zoveel mogelijk tegen.
- We blijven samenwerken met buurgemeenten, maar wat lokaal kan, willen we lokaal blijven doen. Het directe en persoonlijke contact met jeugdigen en/of ouders is altijd lokaal met de eigen gemeente.
- We hebben een lumpsumfinanciering, waardoor de aanbieders meer zekerheid hebben en de transformatie binnen de jeugdzorg duidelijk vorm krijgt.
- De vraag van onze inwoners en niet de bekostiging van de te leveren zorg is leidend. Ontschotting van financiële middelen kan bijdragen aan zowel efficiëntie als kwaliteit.

Wat gaan we ervoor doen?

Blijvend in gesprek met de betrokken partners van het Preventie Platform Jeugd (PPJ) hoe samen vorm te geven aan de thema's die actueel zijn.

Het bieden van een structureel, universeel, preventief aanbod in onze gemeente, in samenwerking met andere gemeenten, voor kinderen en hun ouders in samenwerking met de partners die werken met kinderen, jongeren en/of opvoeders. Ten aanzien van deze thema's worden collectieve preventie-activiteiten georganiseerd voor verschillende doelgroepen. Denk aan: training signaleren en bespreekbaar maken van armoede voor professionals, training kind en echtscheiding voor professionals, KIES-training (praatgroep voor kinderen 8-12 jaar of van 12-18 jaar), Slim opvoeden (training voor ouders van hoogbegaafde kinderen) en Ouderteam Nu voorbereidingscursus voor aanstaande ouders). Deze trainingen hebben als doel dat

zowel kinderen, jongeren en ouders als professionals goed geïnformeerd zijn en de juiste handvatten krijgen om de situatie het hoofd te bieden.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Door meer in te zetten op laagdrempelige ondersteuning van jongeren bij hun mentaal welbevinden door het inzetten van structurele en universele preventie door onder andere het Preventie Platform Jeugd.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Ouders bereiken middels het Preventie Platform Jeugd.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Professionals bereiken middels het Preventie Platform Jeugd.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

We nemen als gemeente het initiatief om met jeugdhulpinstellingen en onderwijs nauw samen te werken bij het ontwikkelen en uitvoeren van preventieprojecten (drugs, alcohol, etc.).

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

We zorgen voor een goede begeleiding als jongeren 18 worden en van de Jeugdwet naar de Wmo/zorgverzekeringswet gaan.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Volksgezondheid

Inleiding

Ons beleid is erop gericht om de gezondheid van onze inwoners te beschermen en te bevorderen. We hebben hier bij specifiek aandacht voor kwetsbare personen, zoals ouderen en kinderen. Hierbij werken wij nauw samen met onze partners in het Sociaal domein, zoals de GGD, zorginstellingen, Wmo-raad, ouderenorganisaties, etc.

Ontwikkelingen

Oost Gelre blijft inzetten op preventie en het mogelijk maken dat iedereen meedoet. Ook degene die een duwtje in de rug nodig heeft. Door preventie zetten we in op de veerkracht en eigen regie van onze inwoners, zodat zij langer mee kunnen doen.

Het preventiebudget wordt besteed aan de doelen die in het preventieprogramma en de nota Samen in Oost Gelre, Samen Doen zijn opgenomen. We werken aan thema's als meedoen, middelengebruik, gezond ouder worden, gezonde jeugd en mentaal welbevinden.

Ook de GGD speelt hierin een belangrijke rol. De bestuursagenda 2019-2023 van de GGD Noord- en Oost Gelderland gaat uit van vier prioriteiten:

1. NOG Gezondere jeugd
2. NOG gezondere leefomgeving
3. NOG gezonder oud worden
4. NOG gezondere leefstijl

Deze prioriteiten zijn uitgewerkt in meer concrete acties. Ze sluiten goed aan bij onze preventieactiviteiten.

Vanuit de thematafel de Gezondste Regio is ook veel aandacht voor preventie en gezondheid. Onlangs is het regionale preventieakkoord ondertekend. De thematafel richt zich op vernieuwing en verbetering binnen zorg en welzijn zodat de gezondheid van de Achterhoekse inwoners toeneemt.

Bestuurlijk kader

Wat willen we bereiken?

Het bevorderen en beschermen van de gezondheid van onze inwoners en vooral die van kwetsbare groepen.

In het lokaal preventieprogramma ligt de focus op de doelstelling van de beleidskaders Volksgezondheid. Hierbij hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Interventies zijn zoveel mogelijk bewezen effectief en anders dragen zij bij aan een vernieuwende aanpak.
- We sluiten aan bij wat inwoners belangrijk vinden en waar inwoners zich al bevinden (bijvoorbeeld jongeren op scholen)
- We sluiten aan bij andere domeinen zoals: wonen, werk en inkomen, welzijn, cultuur, onderwijs, recreatie en sport. Maar ook veiligheid, milieu en verkeer.
- We werken nauw samen met onze partners in het sociaal- en gezondheidsdomein zoals GGD, zorginstellingen, ouderenorganisaties, Wmo-raad etc.

Wat gaan we ervoor doen?

Uitvoering geven aan het lokaal actieprogramma Preventie.

In het lokaal preventieprogramma ligt de focus op de doelstelling van de beleidskaders Volksgezondheid. Hierbij hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Interventies zijn zoveel mogelijk bewezen effectief en anders dragen zij bij aan een vernieuwende aanpak.
- We sluiten aan bij wat inwoners belangrijk vinden en waar inwoners zich al bevinden (bijvoorbeeld jongeren op scholen).
- We sluiten aan bij andere domeinen zoals: wonen, werk en inkomen, welzijn, cultuur, onderwijs, recreatie en sport. Maar ook veiligheid, milieu en verkeer.
- We werken nauw samen met onze partners in het sociaal- en gezondheidsdomein zoals GGD, zorginstellingen, ouderenorganisaties, Wmo-raad etc.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Wat willen we bereiken?

Sluitende aanpak verwarde personen

Goede afstemming van zorg en ondersteuning maakt dat zo min mogelijk inwoners verward raken en opgenomen moeten worden en/of overlast veroorzaken. Een nauwe samenwerking tussen zorgaanbieders, woningcorporaties, gemeente en politie in het lokale zorgnetwerk is hierbij van groot belang. In 2022 loopt de pilot bemoeizorg waarbij wij extra inzetten op het bereiken van inwoners die moeilijk zorg accepteren.

Wat gaan we ervoor doen?

Door nauwe samenwerking tussen zorgaanbieders, politie en gemeente bieden wij tijdig passende ondersteuning. Dit netwerk zetten wij de komende jaren voort en bouwen dit waar nodig uit.

Goede afstemming van zorg en ondersteuning maakt dat zo min mogelijk inwoners verward raken en opgenomen moeten worden en/of overlast veroorzaken. Een nauwe samenwerking tussen zorgaanbieders, woningcorporaties, gemeente en politie in het lokale zorgnetwerk is hierbij van groot belang.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Met GGNet worden afspraken gemaakt om de ondersteuning aan inwoners, die tijdelijk zijn opgenomen en weer terug naar huis gaan na ontslag, beter te regelen.

Met GGNet (organisatie voor geestelijke gezondheidszorg in de Achterhoek) worden afspraken gemaakt om de ondersteuning aan inwoners, die tijdelijk zijn opgenomen en weer terug naar huis gaan na ontslag, beter te regelen. De afspraken moeten een goede overgang naar de thuissituatie mogelijk maken, waardoor we terugval mogelijk voorkomen.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Onze procesregisseurs zorg en veiligheid zetten in op een preventieve aanpak om erger te voorkomen.

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

We participeren in de regionale pilot bemoeizorg

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

Wat willen we bereiken?

Uitvoering Wet verplichte Geestelijke Gezondheidszorg (WvGGZ)

De nieuwe taken die in de WvGGZ zijn beschreven voeren we vanaf 2020 uit. Hierbij werken wij nauw samen met de andere Achterhoekse gemeenten en sluiten we aan bij bestaande veiligheids- en zorgstructuren op het gebied van de ondersteuning aan mensen met psychische problemen. Een goede uitwerking moet door het tijdig kunnen inzetten van vrijwillige ondersteuning opname voorkomen.

Wat gaan we ervoor doen?

Uitvoeren onderzoeken met betrekking tot zorgmachtigingen en start ondersteuning aangemelde verwarde personen

Portefeuillehouder: Jos Hoenderboom

■ Tijd

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Bron	Oost Gelre	Gemeentegrootte 25.000-50.000 inw.
Onderwijs	Absoluut verzuim	aantal per 1.000 inwoners 5-18 jr	Igrado	0,00	1,80
Onderwijs	Relatief verzuim	aantal per 1.000 inwoners 5-18 jr	Igrado	10	22
Onderwijs	Voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie	% deelnemers aan het vo en mbo onderwijs	DUO	1,1%	1,7%
Sport en recreatie	Niet sporters	%	RIVM	40,6%	49,3%
Sociaal domein	Banen	aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA	945,4	702,4
Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking t.o.v. de beroepsbevolking	CBS	71,1%	69,2%
Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering	aantal per 10.000 inwoners	CBS	216,9	322,4
Sociaal domein	Lopende re-integratievoorzieningen	aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	CBS	391,1	200,0
Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	11,2%	9,6%

Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	1,4%	1,1%
Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	0,4%	0,3%
Sociaal domein	Cliënten met een maatwerk-arrangement Wmo	aantal per 10.000 inwoners	GMSD	48	60
Sociaal domein	Jongeren met een delict voor de rechter	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	2%	1%
Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	3%	4%
Sociaal domein	Werkloze jongeren	% van alle jongeren van 16 t/m 22 jaar	CBS	1%	1%

Bron: waarstaatjegemeente.nl, cijfers worden regelmatig geactualiseerd en kunnen afwijken

Middelen: wat het kosten?

Meerjarenbegroting					
	2021	2022	2023	2024	2025
<i>Lasten</i>					
Ongewijzigd beleid	46.800.356 ⁻	40.218.834 ⁻	40.218.834 ⁻	40.218.834 ⁻	40.218.834 ⁻
Structurele wijziging					
Incidentele wijziging					
<i>Nieuwe raming lasten</i>	46.800.356 ⁻	40.218.834 ⁻	40.218.834 ⁻	40.218.834 ⁻	40.218.834 ⁻
<i>Baten</i>					

Ongewijzigd beleid	6.618.455	6.529.436	6.529.436	6.529.436	6.529.436
Structurele wijziging					
Incidentele wijziging					
<i>Nieuwe raming baten</i>	<i>6.618.455</i>	<i>6.529.436</i>	<i>6.529.436</i>	<i>6.529.436</i>	<i>6.529.436</i>
<i>Saldo</i>	<i>38.674.228</i>	<i>33.689.398</i>	<i>33.689.398</i>	<i>33.689.398</i>	<i>33.689.398</i>
Voorstel nieuw beleid structureel		-1.384.260	-1.576.809	-1.744.809	-1.744.809
Voorstel nieuw beleid incidenteel		-174.000	-100.000	-100.000	-100.000
Dekking reserve		174.000	100.000	100.000	100.000
<i>Saldo nieuw beleid</i>		<i>-1.384.260</i>	<i>-1.576.809</i>	<i>-1.744.809</i>	<i>-1.744.809</i>
Totaal saldo programma 2	38.674.228	35.073.658	35.266.207	35.434.207	35.434.207

Bedragen x €1.000

Exploitatie		Primitieve Begroting 2022
Lasten		
TV4.2	4.2 Onderwijshuisvesting	1.935
TV4.3	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.257
TV5.1	5.1 Sportbeleid en activering	434
TV5.2	5.2 Sportaccommodaties	1.473
TV5.3	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	238
TV5.4	5.4 Musea	274
TV5.6	5.6 Media	520
TV6.1	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.564
TV6.2	6.2 Wijkteams	1.772
TV6.3	6.3 Inkomensregelingen	6.250
TV6.4	6.4 Begeleide participatie	8.516
TV6.5	6.5 Arbeidsparticipatie	956
TV6.6	6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	2.267
TV6.71	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	6.104
TV6.72	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	5.265
TV6.82	6.82 Geëscaleerde zorg 18-	770
TV7.1	7.1 Volksgezondheid	514
Totaal Lasten		40.109
Baten		
TV4.3	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-182
TV5.2	5.2 Sportaccommodaties	-154
TV5.3	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-4
TV5.6	5.6 Media	-5
TV6.1	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-63
TV6.2	6.2 Wijkteams	-11
TV6.3	6.3 Inkomensregelingen	-4.356
TV6.4	6.4 Begeleide participatie	-1.363
TV6.6	6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-200
TV6.71	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-192
Totaal Baten		-6.529
Gerealiseerd saldo van baten en lasten		33.579
Gerealiseerd resultaat		33.579

Voorstellen van nieuw beleid voor het jaar 2022

Voorstellen van nieuw beleid voor het jaar 2022

Omschrijving	Investeringen	Dekking uit reserves	Budgettaire lasten
Binnensport Groenlo - sporthal locatie Barkenkamp	5.842.000	0	-175.260

Omschrijving	Investeringen	Dekking uit reserves	Budgettaire lasten
Binnensport Groenlo - sporthal locatie Barkenkamp infrastructuur	200.000	0	-9.000
Preventie en gezondheid (exclusief POH en PPJ)	0	0	-100.000
Preventie en gezondheid (exclusief POH en PPJ) (incidenteel)	0	100.000	0
POH	0	0	-20.000
Nieuwe locatie en accommodatie Fietscrossclub Lichtenvoorde	600.000	0	-19.500
Nieuwe locatie en accommodatie Stichting Bloemencorso	425.000	0	-13.500
Subsidie levensloopbestendig maken woning(Opplussen)	0	0	-35.000
Verlenging project stadskamer 2.0	0	25.000	0
Doorontwikkeling SIOG	0	24.000	0
Inclusiebeleid	0	0	-10.000
Subsidie voor bewonersinitiatieven die welzijn,economie, milieu, etc.	0	0	-25.000
Ontwikkelingen sociaal domein	0	0	-800.000
Samenwerkingsverbanden verenigingen	0	0	-30.000
Ondersteunen sportevenementen	0	0	-20.000
Uitvoer geven aan cultuurbeleid	0	0	-20.000
Restauratie carillon Oude Calixtus Groenlo	0	0	-15.000

Omschrijving	Investerings	Dekking uit reserves	Budgettaire lasten
Opstellen integraal huisvestingsplan voor de onderwijshuisvesting	0	25.000	0
Implementatie Wet Inburgering	0	0	-82.000
Preventie Platform Jeugd	0	0	-10.000
Totaal	7.067.000	174.000	-1.384.260